

ПОРЯДОК

ВИКОРИСТАННЯ СПРАВ ФОНДІВ РЕПРЕСИВНИХ ОРГАНІВ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1917-1991) У ДЕРЖАВНОМУ АРХІВІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

---

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок розроблено на підставі та на виконання Закону України від 9 квітня 2015 року № 316-VIII «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років»

1.2. Метою Порядку є визначення механізму реалізації Держархівом державної політики у сфері забезпечення доступу до архівної інформації репресивних органів в межах своєї компетенції, забезпечення відкритості архівної інформації репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років, яка зберігається у Державному архіві Одеської області, та відкритого доступу кожного до цієї інформації.

1.3. Держархів гарантує право кожного на доступ до архівної інформації репресивних органів і зобов'язується: надавати та оприлюднювати архівну інформацію репресивних органів за умови максимального спрощення процедури отримання інформації.

1.4. Держархів забезпечує оцифрування носіїв архівної інформації репресивних органів за умови наявності копіювальної техніки, оргзасобів та фінансування.

1.5. Доступ до архівної інформації репресивних органів здійснюється за принципами відкритості діяльності Держархіву, законності, прозорості та справедливості процедур доступу; сприяння користувачам у проведенні досліджень, спрямованих на відновлення національної пам'яті Українського народу; рівноправності, незалежно від ознак раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак.

1.6. Дія Закону України "Про захист персональних даних" не поширюється на відносини щодо отримання архівної інформації репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років.

1.7. Держархів розміщує на своєму офіційному веб-сайті () інформацію про посадових (службових) осіб, відповідальних за забезпечення доступу до архівної інформації репресивних органів, у тому числі їхні контактні дані, найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові.

1.8. Держархів та посадові (службові) особи Держархіву не несуть відповідальності за наслідки поширення архівної інформації репресивних органів запитувачами та особами, яким надається доступ до архівної інформації репресивних органів

1.9. Порушенням вимог Закону України "Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років" є:

- необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом,

- ненадання відповіді на запит на інформацію,
- ненадання інформації,
- неправомірна відмова в наданні інформації,
- неповне надання інформації,
- неповідомлення про подовження строку розгляду запиту,
- відстрочення розгляду запиту.

2. Забезпечення доступу до архівної інформації репресивних органів (ст. 7 ЗУ)

2.1. Доступ до архівної інформації репресивних органів забезпечується шляхом:

- 1) надання кожному для ознайомлення носія архівної інформації або його копії, створення відповідного довідкового апарату;
- 2) виготовлення копії носія архівної інформації або його окремих частин;
- 3) доступу до цифрової копії носія архівної інформації;
- 4) оприлюднення на офіційному веб-сайті Держархіву цифрової копії носія архівної інформації;
- 5) надання копії носія архівної інформації або його окремих частин на запит особи;
- 6) виготовлення архівних довідок, витягів із документів;
- 7) публікації, експонування та інших форм популяризації архівної інформації репресивних органів;
- 8) ефективного використання архівної інформації репресивних органів та задоволення запитів фізичних і юридичних осіб в іншій формі, передбаченій законодавством.

3. Відкритість архівної інформації репресивних органів (ст. 8 ЗУ)

3.1. Відкритою є наступна архівна інформація репресивних органів про:

- 1) стан навколишнього природного середовища, якість харчових продуктів і предметів побуту;
- 2) аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні ситуації, що сталися або можуть статися і загрожують безпеці людей;
- 3) стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення, а також соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти і культури населення;
- 4) факти порушення прав і свобод людини і громадянина (вбивства, заподіяння каліцтв, застосування тортур, катування, переслідування, організацію Голодомору або масового голоду, депортацію, політичні репресії або будь-які інші протиправні чи злочинні діяння, вчинені представниками тоталітарних режимів);
- 5) незаконні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб;
- 6) інші факти, що становлять суспільний інтерес (є суспільно необхідною інформацією).

4. Обмеження доступу до архівної інформації репресивних органів (ст. 8, 9 ЗУ)

4.1. Особа, яка є жертвою репресивних органів, має право на обмеження доступу до архівної інформації репресивних органів про себе, крім штатних або позаштатних працівників репресивних органів. Жертва репресивних органів, встановлюючи обмеження на доступ до інформації про себе, має скласти заяву на ім'я директора Держархіву і зазначити, на яку саме інформацію встановлюється обмеження (вид інформації, сторінки, абзаци тощо), а також строк, на який встановлюється обмеження, але не більш як 25 років (Додаток 1).

4.2. Члени сім'ї та родичі жертви репресивних органів, інші особи, крім штатних або позаштатних працівників репресивних органів, мають право на часткове обмеження доступу до інформації про себе на строк не більш як 25 років лише щодо свого расового (етнічного) походження, політичних або світоглядних поглядів, віросповідання, а також даних, що стосуються здоров'я та статевого життя.

4.3. Особи, зазначені у пп. 4.1, 4.2., протягом одного року з дня набрання чинності Законом України від 9 квітня 2015 року № 316-VIII «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років», мають право подати Держархіву клопотання про обмеження доступу до архівної інформації репресивних органів про себе. У разі неподання такого клопотання у визначений строк доступ до інформації про зазначених осіб не підлягає обмеженню.

4.4. Архівна інформація репресивних органів про штатних або позаштатних працівників репресивних органів є відкритою, доступ до такої інформації не може бути обмежений з будь-яких підстав. У разі коли штатний або позаштатний працівник репресивних органів водночас є жертвою репресивних органів, доступ до інформації про таку особу не обмежується.

4.5. У разі якщо архівна інформація репресивних органів про жертву репресивних органів, членів сім'ї та родичів жертви репресивних органів, інших осіб, крім штатних або позаштатних працівників репресивних органів, була оприлюднена, обмеження доступу до такої інформації не застосовується. Обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ.

5. Доступ до архівної інформації репресивних органів (ст. 10 ЗУ).

5.1. Кожен має право на доступ до архівної інформації репресивних органів. Держархів забезпечує кожному доступ до архівної інформації, що міститься у фондах, описах, справах, документах репресивних органів, усіма доступними способами, через відділ інформації, використання документів, публікацій та зовнішніх зв'язків.

5.2. Оцифрування носіїв архівної інформації репресивних органів здійснює лабораторія з фізичної схоронності документів Держархіву.

5.3. Розміщення цифрових копій цих носіїв в Інтернеті здійснює відділ інформації, використання документів, публікацій та зовнішніх зв'язків.

5.4. Оприлюднення архівної інформації репресивних органів та актуального довідкового апарату (списків фондів, описів, путівників, тематичних оглядів, переліків документів, каталогів, видань та ін.), а також інформації про наявні обмеження в доступі до архівної інформації репресивних органів, строк дії таких обмежень, іншу інформацію, здійснюється відділом інформації, використання документів, публікацій та зовнішніх зв'язків шляхом розміщення на офіційному Веб-сайті Держархіву (окрема рубрика «Архіви репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років»), у відомчому виданні «Архіви Одещини», у ЗМІ та ін.

5.5. Підготовку матеріалів для рубрики «Архіви репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років» здійснюють всі відділи Держархіву відповідно до своїх функціональних обов'язків.

6. Робота з носіями архівної інформації у Держархіві (ст. 11 ЗУ)

5.6. Надання доступу до носіїв архівної інформації в Держархіві здійснюється на підставі документа, що посвідчує особу, а також заповненої заяви (*Додаток 2*).

5.7. Перед початком роботи з архівними документами особа інформується про те, що вона несе повну відповідальність за форму та зміст поширеної нею архівної інформації репресивних органів, а також за всі можливі правові наслідки такого поширення. Особа вважається поінформованою про відповідальність, якщо вона почала роботу з носіями архівної інформації.

5.8. Особа має право на вільний безоплатний доступ до науково-довідкового апарату та архівних документів та в читальному залі Держархіву або їх копій з урахуванням обмежень, визначених цим Законом.

5.9. Держархів зобов'язується на замовлення заявника (користувача) виготовляти засвідчені копії документів і витяги з них, якщо це не загрожує стану документів та при наявності в архіві відповідних технічних засобів копіювання та матеріально-технічного забезпечення. Виготовлення копії архівної інформації репресивних органів Держархівом здійснюється з відшкодуванням фактичних витрат на таке виготовлення згідно кошторису і договору на виконання платної послуги (*Додаток 3*).

5.10. Особа може самостійно виготовляти копії архівних документів репресивних органів за допомогою власних технічних засобів (фотоапарата, камери, ксерокопіювальної техніки) безоплатно та вимагати, щоб такі копії або витяги були засвідчені Держархівом.